

Oglasi, pripisana itd. tiskaju i računaju se na temelju običnog cijenika ili po dogovoru.

Novca predbrojbu, oglasno št. šalje se naputnicom ili položnicom post. štetionice u Beču na administraciju lista u Pulu.

Kod naručbe valja točno označiti ime, prezime i najbližu poštu predbrojnika.

Tko list na vrijeme ne primi, neka to javi odpravničtvu u otvorenom plamu, za koji se ne plaća poštarina, ako se izvana napiše »Reklamacija«.

Cakornog računa br. 847.849. Telefon tiskare br. 38

Odgovorni urednik Jerke J. Mahulja.

NAŠA SLOGA

Poučni, gospodarski i politički list.

«Slogom rastu malo stvari, a neologu sve pokvari» Narodna poslovica.

Izdaje i tiska Legija i dr. u Puli ulica Giulia 1.

Glavni suradnik prof. M. Mandić u Trstu.

Radi sutrašnjeg blagdana izdali smo naš list danas poslije podne.

Kako je pao Skadar.

Dopisnik „Tribune“ šalje svome listu pod nadnevkom 22. aprila o. g. sljedeći izvještaj: Jutros u 1 sat predao se Skadar crnogorskim četama, koje su nakon dva dana naporne i neprekidne borbe pobje-dile. Akcija, koja je služila kao uvod za ofenzivu čitave vojske kralja Nikole, bilo je povlačenje Vukotičeve divizije iz krajeva Rjotice i Vrake, da se sve sile sjedine s jedne i druge strane Taraboske, proti kome se je poduzela odlučna borba.

Obzida se je dakle pojačala u večer dne 21. o. mj. oko dviju stražnih pozicija Taraboske i Bredice, jer su crnogorski generali dobro znali, da će se grad morati predati, čim padnu ove utvrde. General Martinović napredovao je sa svojih 8000 ljudi, koji su od posljednjih pozicija kod Skadra pa sve do predstraža kod Murićana i Oblika držale čitavi zapadni dio Taraboske. Iste je noći sbor od 6000 ljudi dolazeci od Rjolinu uspješno se iskrcao kod Zogaja, gdje je već bilo sabrano drugih 8000 ljudi.

Obzida dakle, ograničena na Tarabosku, izvršavala se u nizu operacija s iskrcavanjem, izvedenim bez i najmanje urbune turakih baterija, sa neobičnom vojničkom razboritošću, dok je još bila zaposlena Bredica, na koju su spale vatru crnogorske baterije sa Oblika. U ostalom već je i Bredica bila posve izolirana radi poplave, te joj je bio prekinut epoj sa Taraboskom.

Jučer u jutro otvorile su turake baterije na Tarabosku paklenu vatru protiv predstraža generala Vukotiča, koje su prošle nedvojzno Zogaj, doprle do prvih turakih „kula“ te su započele bitku na bodova. Crnogorci, kličani vatrom svojih mitraljeza, junacki su napredovali, ali u to je već vatra sa Taraboske počela kositi čitave sat-

nje, te je bitka poprimala karakter pravoga pokolja. Ali u to su i sa Siročke Gore i sa Murićana grurali teški srbski topovi velikog kalibra a jednako i crnogorski proti Taraboski i oroti skadarskoj citadelli, ukrajavajući se s vatrom artiljerije sa Oblika, koja je pucala u Bredicu, sada već definitivno izoliranu. Bombardovanje je bilo sve upornije, a vodilo ga je osobno general Martinović, koji je sa visina Murićana motrio učinak pucanja i davao odredbe artiljeriji.

Prolunapadaj Turaka, najprije slab, postao je žestok oko podne, ali su turški hitci imali slab učinak usljed sjajnih pozicija crnogorskih baterija, koje su bile podpunoma u zemlji i pokrite grmljem, te tako Turci nisu mogli razlikovati jedno mjesto od drugoga.

O podne je bombardovanje bilo najopornije. Odmora nije bilo. U redovima crnogorskih topničara bilo je već mnogo mrtvih, a naročito među prednjim i odkritim pozicijama. Ali bol radi mrtvih bila je svladana radošću borbe i predstojećom pobjedom. Borili su se jedan za drugim turški topovi, koji su prestajali pu-cati, ali nisu prestali svi. Nekoji su pucali kroz čitav dan i Crnogorcima bilo je nemoguće da identifciraju pozicije. Bez sumnje je spretnost turakih četa na skraj-njim pozicijama Taraboske bila velika. Svaki su čas njihovi topovi mienjali pozicije, misleći tako, da smetu crnogorsku pucanju.

Medjutim su generalu Martinoviću dolazile vijesti o napredovanju Vukotičeve divizije sa istočne strane, gdje je prodirala neobičnom brzinom i najboljim uspjehom uza sve pretešku gubitke. Vukotičeva pješadija napredovala je čitavog dana pod teškim učinkom neprijateljskih hitaca, a posljednji su redovi ovih vojnika, koji su nakon žestokih napadaja i protunapadaja uspjeli da osvoje čitav vienc utvrda neposredno pred Taraboskom, morali su pre-laziti preko mrtvih čelera pale brata. Na-prama večeri zatrazio je Essad-paša crno-

goraku vladu, da pošalje u Skadar jednoga parlamentera. Odmah je general Vukotić pošao u turške linije. Oba su se generala sastala na zapadnoj obali jezera u nepo-srednoj blizini grada, te su dugo rasprav-ljali o pitanju, da li se Arbanasi, koji su pribegli u Skadar iz susjednih sela, mogu vratiti svojim kućama. Za vrijeme toga razgovora, nije htio Essad-paša govoriti o predaji grada, nego je predao crnogorskom generalu ostar prosvjed austrijskog konzula radi štete, koja je bombardovanjem nanešena citadelli.

U noći je opet počelo bombardovanje Crnogoraca jače nego ikada, a u isto vri-jeme je došla generalu Martinoviću vijest sa Bredice, da su Srbi onu poziciju osvojili napadajima na bajunete, te da se već više crnogorska zastava na vrhu. Slavo-dobitno klicanje propratilo je ovu vijest o pobjedi, koju je general Martinović odmah javio svojim četama, koje su bile spremne da se bace u pragon i da juru na vrh Taraboske. Skadar i Skadar i Vikabu Crno-gorel, opojeni radošću, te se spremahu na trijumfalni ulaz u grad, dok su baterije sa Murićana otvorile vatru proti Tarabosku sa posljednjom borbu. U maglovitoj noći raz-svjetlijavalo se nebo nenadnim požarom a u prodolima odjekivali su hitci topova. Upornost bombardovanja Taraboske uniš-tila je čet- Essad-paše i one su tako osta-vile razotkrit njihov bok, da je napadačima bilo tvoren ulaz u grad. Zauzimanje Tara-boske, obavljeno prije ponoći, najsjepniji je momenat crnogorsko-turake borbe. Mar-tinovićeve su čete na divan način izvršile konačni jurit, a u jedan sat je izvještio Essad-paša na citadeli zastavu za predaju i prvi su odjeli Crnogoraca ušli u grad moostom preko Bojana.

Rat na Balkanu!

Pula, 29. aprila 1913.

Naslov ovoga članka imao bi od danas dalje pravilnije glasiti „Polotaj na Bal-

kanu“, jer se može izna pada Skadra smatrati rat dovršenim, nu ostavili smo još stari naslov s razloga što mir nije još konačno zaključen i događaji što slede sada na Balkanu i u Europi izravna su posljedica rata na Balkanu.

Pad Skadra i ulaz crnogorske vojske u grad rek bi da je prodrmao sa slogom velikih vlasti, jer i ako poslanici velikih vlasti u Londonu neprestano vičaju o novom položaju, ipak nisu do sada tvrdo i konačno zaključili, da Crnogorci moraju isprazniti Skadar.

Između vlasti trojnog sporazuma i vlasti trojnog saveza postoji u skadarskom pitanju velika razlika u mišljenju. Austro-Ugarka, poduprta Italijom i Njemačkom, tražila je na posljednjoj sjednici pokliskarske konferencije, da se protiv Crne Gore odmah odlučno nastupi, a Engleska, Fran-cuska i Rusija su se tome protivile.

U tome, da Skadar pripadne Albaniji, velike sile su složne i poručile su crno-gorskoj vladi, da zauzede Skadra u ničem ne mienja odluku veleavlasti glede sjevernog i sjeverno-istočnog ograničenja Albanije. Usled toga Skadar ima biti u najkraće vrijeme ispraznjen i predan vlastima, koje predstavljaju zapovjednici internacionalne mornarice u crnogorskim vodama.

Da se to dogodi, najviše pritište Austro-Ugaraka te je austrijski ministar vanjskih poskulara grof Berchtold upravo velikom cikularnu notu, kojom traži da vlasti odlučno nastupe proti Crnojgori u pitanju Skadra, inače će Austrija nastupiti sama.

Crnogora bi i popustila u pitanju Skadra te napustila grad uz neke uvjete i terito-rijalnu odštetu, ali Austrija o tome neće ni da čuje, dok Rusija, Engleska i Fran-cuska stoje na stanovitvu, da se Crnoj-gori za Skadar mora dati nekakva od-šteta.

Priestoljonasljednik Danilo pošao je u Skadar na celu 5000 Crnogoraca te je vojnicima držao govor, u kojem je kazao, da Crnogorci nisu za zauzeti Skadar, da se iz ovog grada opet povuku. Oficiri

Bilješko iz talijanskog pašaluka.

Talijani rade! Ponavljamo ovu već na-pisanu istinu. Ponavljamo ju, jer opeto-vane stvari ipak koriste. Ponavljamo ju, jer imade među nama mnogo glubih ljudi, koji se na prvu rieč ne maknu.

Talijansko novo glasilo političkog društva „Unione Nazionale“ veselo konstatira, kako se Talijani upravo natječu, što će više sakupiti novih članova, što će više novaca poslati društvu. Doći će ih u velikom broju dobar dio hrvatskih poturice, ali ne mari to za njih, jer će te poturice figurirati kao Talijani.

A mi? Nemojmo da se obistine i ovaj put rieč: Ninovi tmine lukaviji su od si-nova istine.

Na rad, što se hrvatskim imenom diči i ponosi!

Positano su ostali popareni „Talijani“ grada Rieke. Madjari su ih do pred ne-

davno tetodili na sve moguće načine, ali ne baš njima sa ljubav, kako su „Tal-jani“ sami mislili, već samo za to da Hr-vatima nakode.

Sada, kada Madjari vide, da mogu sto-god i bez „Talijana“, kane Madjari uvesti na Rieci državnu madjarsku poštiju.

To je nemilo opeklo riečke „Talijane“ puput Stupičića, Gročića itd., te su se iz-jedali ovih dana u gradskoj vijećnici. Br-b-ljavi kako jesu, sve su iznili na javu. Iz-nieli su, kako su ih Madjari volili, ko-liko su pustih hiljada kruna dobili od Madjara, kako su upravo Madjari stvarali umjetno talijanstvo na Rieci. „Rieka mora biti talijanska — isjavio je grof Andrassy — i ako ne bi bila talijanska, morali bismo je stvoriti talijancom.“

Dragocjena je izjava „Talijana“ Gročića, koji je naveo rieči spomenutog Andrassyja, izrečene god. 1808. odboru Riečana, kad se je u Budimpešti viećalo glede ugarsko-hrvatske nagodbe. Tada je Andrassy re-

kao riečkom zastupniku „Talijanu“ Ada-miću: „Nemojte popastati Hrvatima, a mi ćemo vam dati sve, što budete zahtjevali.“

I tako, kao što na Rieci Madjari, tako u Primorju Niemci i njemačko-bečka po-litika miluje i tetosi „Talijane“, dapače stvaraju nove Talijane pomoću hrvatskih poturice, samo da nama Hrvatima nakodi. Kad se pako madjarstvo i niemstvo osile, tada i „Talijani“ dobivaju po glavi. Nego sto takova nasi „Talijani“ još ne mogu shvatiti.

... .. exempla trahunt: primjeri po-vlače. Opeta jedan novi slučaj talijanske velike kradje. Pred malo dana pobjegao je iz Pirana tamotojni c. k. bilježnik dr. Lorenzini, pokrvariv njegovim klientima preko sto hiljada kruna. Tavo se liepo živi i radi u talijanskom pašaluku.

„Cuore di Trieste“ — tako su pisale pređ malo dana talijanske novine u Trstu,

hvaleći „plemenitost“ talijanske filantropije u Trstu.

Sasma ispravno je na ove hvajospjeve Talijana, odgovorila vrla trčanska „Edi-nost“. „Cuore di briganti“ je to vaše plemenito talijansko srce — tako je zaklju-čila „Edinost“ isa kako je navela razne slučajeve, kako se u zavodima javnog dobročinstva postupa uslutno samo sa Talijanima, dočim se druge jednake pušta da bez hrane i prenoćića planduju po ulicama, te se još surovo na nje izkaljuje svoju mrzinju.

„Lopovi neznamni“, ogorčeno pita „Edi-nost“ — ne plaća li možda nas 60.000 trčanskih Slovencu niti paru običnako-ga poreza, s kojim se uzdržavaju javni za-vodni dobročinstvi? Nije li možda jedna trećina prihoda iz naših žepova, te nema-mo li dakle i mi pravo do tih obćinskih ustanova?

Prodaje se jeftino peč na plin uz dva kotla. Upi-tati se u Via Ercole 21, III. kat.

Soba za pokućivom za iznajmiti. Via Epulo 6, parter desno.

Ivan Kacin,

Ljubljana, Zaloška cesta 7.
Graditelj

orgulja i harmonija

po americkom sustavu. — Gradi svake vrsti harmonije za crkve, škole i privatnike. Popravljeni orgulja i harmonija obavljaju se najjeftinije. — Cienik badava i franko.

Jeftina kava

(dok traje zalih)

85h 80h

1/4 kg Brazil I. 1/4 kg Brazil II.
pržena pržena
u svim podružnicama

Julius Meinel

Uvoz kave

NOVA PODRUŽNICA
PULA, Via Sergia br. 35.

1000

1 tisuću slika i raznih predmeta za muška i ženska odijela su u cjeniku, kojega razširuje badava Jugoslavenska raspisavaonica

R. Stermecki, Celje, br. 214.

Svoj k svome!
Restauracija „Narodni Dom“
— u Puli —

preporuča se svim Slovincima u i izvan Pule, da se sastaju u svojoj kući i svome domu te pozabave uz dobru kapljicu vina i izvrtnog Pilzenjanskog piva, dobra jela topla i hladna iz domaće kuhinje — dobro poskrbljena.

Brat k bratu, Slaven k Slaven! Ko pozna brata za brata, tom neće biti tuđin gospodar!

Pod tim geslom preporuča se domo-rodcima

Restauracija „Narodni Dom“ u Puli
ulica Carrara.

NAJBOLJI ŽITNI MLINOVI,

članski stojevi, motori, gospodarstveni stojevi u najboljoj izvedbi i najjeftinije izvedbe, privodjeni za svake što.

Mnoga poduzeća po nama uređjena u prometu.

Pomalo, povoljno na nabjor badava i bez potkizne od

tehničke poslovnice

EMANUEL I OŠKAR KRAUS,

TRST, Via San Nicolò 2/b.

Dobivaju se potpune opreme za sva obrtnička i industrijska poduzeća.

Doplećvanje: hrvatski, slovenski, njemački i talijanski.

Steckenpferd-Lilienmilch-Sapun

od Bergmann & Co. Tetschen s/Elbe jest jedini sapun koji čuva kožu od sunčanih pjega i uzdržaje ljepu, mekanu i elastičnu put, što se sa drugom došleđim zahtjevima može nepobitno dokazati.

Komad po 80 para dobiva se u svim ljekarnama, drogerijama i parfumerijama.

Isto se preporuča Bergmannova Liliencrema „Manera“ kao izvrstno sredstvo za njegovanje ruku za gospodje. Ciena u tubama po 70 para kom. Dobiva se po svuda.

Austro-Hrvatsko parobrodarsko društvo, Punit.

Plovitbeni red počam od 1. IV. 1913 do opoziva.

Redovite pruge po Kvarneru.
Punit-Krk-Malinska-Omišalj-Rieka svaki dan tamo i natrag.

Baška-Punit-Rieka, svake sriede, petka i nedjelje tamo, četvrtka, subote i utorka natrag.

Rieka-Opatija-Lovran-Rab svake nedjelje i petka isti dan tamo i natrag.

Rieka-Opatija-Lovran-Lošnjiveli-Lošinj-mali-luka Sv. Martin svake subote tamo i natrag.

Rieka-Opatija-Beñ-Merzgr-Krk-Punit Baška-Lopar-Rab-Lošnjiveli-Lošinj-mali-luka Sv. Martin-Nerezine svake sriede tamo, četvrtak natrag.

Rieka-Crikvenica-Baška-Rab-Lošnjiveli-luka Sv. Martin-Lošnjiveli-Navlja svakog ponedjeljka tamo, utorka natrag.

Vrbnik-Sv. Marak-Silo-Crikvenica svaki dan tamo i natrag, svakog utorka produ-ljenje do Rieke.

Glavna odpravnitstva:

na Rieci Riva Cristoforo Colombo 4, telefon 1264, — u Opatiji na vlastitem kiosku na gatu.

Širite „Našu Slogu“

Oglas.

Gospodarska zadruga u Kastvu obdržavat će dne 4. mjsja 1913. u 9 sati prije podne u Kastvu svoju redovitu 28. glavnu skupštinu sa slijedećim

- dnevnim redom:
1. Pozdrav predsjednika.
 2. Izvještaj tajnika.
 3. Izvještaj blagajnika, obračun i proračun.
 4. Izvještaj revizijskog odbora.
 5. Popunidbeni izbor u zadružni odbor.
 6. Izdriebanje gospodarskog orudja.
 7. Različiti predlozi.

Sjetite se družbe Sv. Ćirila i Metoda za Istru!

Za škole!

Držala bez željezca, olaštena, prodaju se za kratko vrijeme duzina po 30 para u papirnici Luginja i dr., Puia ulica Giulia, 1.

PEKARNA

LJUDEVIT DEKLEVA

Via Campo Marzio br. 5 - Podružnica Via Sissano 14.

Prodaja svježeg kruha tri puta na dan.

Direktna poslužba u dom i u javna lokale.

Prodaja svakovrskog brašna iz najboljeg mlina po dnevnoj cijeni. Poslužba brza i točna.

Ustanovljena 1891.

ISTARSKA POSUJILNICA U PULI

registrana zadruga na ograničeno jamčenje
Vlastita kuća (Narodni Dom)

Podružnica u Pazinu.

Daje hipotekarne i mjenbene zajmove i uz mjesečnu otplatu te prima uloške, koje ukamaćuje uz

4 1/2 %

čisto bez ikakvog odbitka.

Ustanovljena 1891.

POZOR RODOLJUBI!

ZAHTEVAJTE POSVUDA
:: NASE IGRAČE KARTE ::

„PRIMORKA“

PRODAJU SE U TISKARI, PAPIRNICI I KNJIGOVEŽNICI LAGINJA I DR., PULA.

■ SVOJ K SVOMU! ■

TISKARA I KNJIGOVEŽNICA LAGINJA I DR.

■ ULICA GIULIA, 1. PULA ULICA GIULIA, 1. ■

preporuča se za
tiskarske, knjigoveške
i galanterijske radnje.
Solidna izradba počata iz gume.

Imade u zalih

tiskalice i knjige za p. n. obćine, crkve, škole i odvjetnika, posujilnice i konosman društva, trgovačke knjige, pisane za škole, kao i sve pisarske i risarske potrebitine.